

GDDKiA - Poznań
RPW/277/59/2023 P
Data: 2023-09-25

WIELKOPOLSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W POZNANIU, DELEGATURA w PILE
64-920 Piła, ul. Śniadeckich 46

Piła, dnia 20.09.2023 r.

Pi-WA.5161.1856.2.2023

DECYZJA NR 88/2023

Działając na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 3 lit. a-d, art. 22 ust. 2, art. 31 ust. 1 – 3, art. 89 ust. pkt. 2, art. 91 ust. 4 pkt. 4 oraz 92 ust. 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 840), art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2000) po rozpatrzeniu wniosku Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Poznaniu, ul. Siemiradzkiego 5a, 60-763 Poznań znak O/PO.I-2.520.2.1.2023.KB z dnia 09.08.2023 r. (data wpływu 21.08.2023 r.) w sprawie wydania decyzji określającej zakres i rodzaj niezbędnych archeologicznych badań rozpoznawczych w związku z realizacją inwestycji: Budowa drogi ekspresowej S-11 na odcinku Szczecinek-Piła zgodnie z przebiegiem inwestycji załączonym do wniosku z dnia 09.08.2023 r.

WIELKOPOLSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW OKREŚLA ZAKRES I RODZAJ NIEZBĘDNYCH BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH

W związku z przygotowaniem inwestycji polegającej na:

„Budowie drogi ekspresowej S-11 na odcinku Szczecinek-Piła w wariantcie 3”

Ustalam szczegółowy zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych:

- 1. Rodzaj badań archeologicznych:** archeologiczne badania powierzchniowe o charakterze rozpoznawczym wraz z analizą danych LiDAR
- 2. Zakres badań archeologicznych:** w granicach planowanej inwestycji wskazanej na załączniku graficznym do wniosku z dnia 09.08.2023 r. obejmującej teren województwa wielkopolskiego, powiat złotowski oraz powiat pilski, których wykonanie obejmuje następujące etapy:
 - I. Wykonanie kwerendy archiwalnej (przed przystąpieniem do badań terenowych) uwzględniającej przede wszystkim:**
 - A. wyniki badań AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski) znajdujące się w zasobach WUOZ w Poznaniu, Delegatura w Pile oraz na portalu www.zabytek.pl,**

- B. dane dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz uwzględnionych w zapisach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- C. wyniki wcześniejszych badań archeologicznych prowadzonych w granicach planowanej inwestycji;
- D. źródła historyczno- kartograficzne;
- E. charakterystykę geograficzno –przyrodniczą obszaru badań.

II. Analiza danych LiDAR:

- A. wykonana na podstawie chmury punktów lotniczego skanowania laserowego z zasobu Głównego Urzędu Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej o rozdzielczości co najmniej 4 punkty na m² wraz z:
 - a) stworzonej na jej podstawie wizualizacji numerycznego modelu terenu (NMT),
 - b) stworzonymi modelami pochodnymi: co najmniej 3 modele cieniowane z różnych kierunków (Hillshade i Multidirectional Hillshade); analiza składowych głównych PCA (Principal Component Analysis); mapa spadków (Slope Aspect); 2 modele różnicowe liczone w masce okrągłej o różnych promieniach (Simple Local Relief Model lub Local Relief Model); model różnicowy liczony w masce o kształcie pierścienia, indeks pozycji topograficznej (Topographic Position Index) lub Local Dominance; indeks widoczności nieba (Sky-View Factor);
 - c) wizualizacjami: kompozycji modeli cieniowanych (RGB z trzech kierunków lub z uwzględnieniem składowych głównych z różnych kierunków i wyboru trzech do utworzenia kompozycji); wizualizacji Sky-View Factor w odcieniach szarości; nałożenia mapy spadków na model cieniowany; wizualizacji modeli różnicowych w symetrycznych paletach barwnych.
- B. obiekty wytypowane na podstawie analizy LiDAR zostaną zweryfikowane w terenie.

III. Prospekcja powierzchniowa terenu inwestycji:

- A. badania będą odbywały się w formie dwukrotnego przejścia terenu w różnych porach roku (przedwiosnie-wiosna oraz jesień) w systemie tyraliery, z odstępami pomiędzy uczestnikami badań powierzchniowych nieprzekraczającymi kilku metrów (trasa przejścia każdego z uczestników badań powinna być rejestrowana przy użyciu urządzeń GPS),
- B. w trakcie prospekcji należy dokumentować także wszelkie pozostałości związane z innymi zabytkami niż zabytki archeologiczne m.in. kapliczki, krzyże, pomniki, miejsca pamięci, zabytki techniki, założeń o charakterze gospodarczo-przemysłowym;
- C. badania powierzchniowe należy prowadzić z użyciem wykrywaczy metali.

I. Opracowanie wyników archeologicznych badań powierzchniowych:

- A. prowadzenie dokumentacji przebiegu badań archeologicznych oraz opracowania wyników tych badań w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich czynności oraz dokonanych odkryć,
- B. wykonanie dokumentacji zgodnie z elementami dokumentacji badań archeologicznych określonymi w załączniku do Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. (poz. II, Dz.U. z 2021.81), składającej się z następujących elementów:
- a) imię, nazwisko i adres osoby lub nazwa, siedziba i adres jednostki organizacyjnej, która sporządziła dokumentację,
 - b) charakterystyka geograficzno – przyrodnicza obszaru badań;
 - c) charakterystyka historyczno-osadnicza obszaru badań;
 - d) wyników kwerendy archiwalnej;
 - e) analizy danych LiDAR na podstawie chmury punktów lotniczego skanowania laserowego i graficznych produktów opracowania;
 - f) analizy wyników badań wraz z wnioskami;
 - g) tabelarycznego wykazu stanowisk archeologicznych zawierającego:
 - nazwę miejscowości, gminy, powiatu, województwa,
 - numer obszaru AZP wraz z numer stanowiska w miejscowości i na obszarze;
 - numer działki wraz obrębem;
 - kilometraż;
 - klasyfikację kulturowo-chronologiczną;
 - dane o zabytkach ruchomych;
 - zasięg stanowiska wyrażony w arach i zaznaczony na mapie;
 - ocenę stopnia zagrożenia w związku z inwestycją;
 - wskazania konserwatorskie w zakresie konieczności wykonania wyprzedzających badań wykopaliskowych lub innych.
 - h) kart zabytku archeologicznego tj. karta KEZAL w dwóch egzemplarzach;
 - i) kart ewidencyjnych innych zabytków niż zabytki archeologicznych
 - j) inwentarza zabytków ruchomych i dokumentacji fotograficznej;
 - k) dokumentacji fotograficznej;
 - l) mapy w skali 1:25 000 z zaznaczonym przebiegiem inwestycji i zasięgiem zabytków archeologicznych, innych zabytków niż zabytki archeologiczne oraz terenami niedostępnymi do badań w wersji papierowej i w środowisku GIS;
 - m) mapy w skali 1:10 000 z zaznaczonym przebiegiem inwestycji i zasięgiem zabytków archeologicznych, innych zabytków niż zabytki

oraz terenami niedostępnymi do badań w wersji papierowej i w środowisku GIS;

n) mapy w skali 1: 5000 z zaznaczanym przebiegiem inwestycji oraz lokalizacją wszystkich dokonanych odkryć w wersji papierowej i w środowisku GIS;

o) bibliografii.

3. Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt. 5 stawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 840) prowadzenie badań archeologicznych wymaga uzyskania stosownego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Program badań jako załącznik do wniosku o wydanie ww. pozwolenia powinien bezwzględnie uwzględniać powyższe wskazania dotyczące zakresu badań.

UZASADNIENIE

Dnia 21.08.2023 r. do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile wpłynął wniosek Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Poznaniu, ul. Siemiradzkiego 5a, 60-763 Poznań z dnia 09.08.2023 r. w sprawie wydania decyzji określającej zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych w związku z realizacją inwestycji pn.: „Budowa drogi ekspresowej S-11 odcinek Szczecinek- Piła” zgodnie z załącznikami graficznymi uwzględnionymi do ww. wniosku.

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana jest w granicach strefy ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską i ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. a-d, art. 22 ust. 2, ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23. lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 840) zabytkiem jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Zgodnie z art. 6 wyżej cyt. ustawy ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, m. in. zabytki nieruchome będące krajobrazami kulturowymi, układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi jak również zabytki archeologiczne będące, w szczególności: pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyskami, kurhanami, relikdami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Zgodnie z art. 4 wyżej cyt. ustawy ochrona zabytków podejmowana przez organy administracji publicznej polega w szczególności na działaniach mających na celu m. in. zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków oraz udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z nich.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 840) „1a. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować:

- 1) roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo
 - 2) roboty ziemne lub dokonanie zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego
- jest obowiązana, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków.
2. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych, o których mowa w ust. 1a, ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny.

Planowana inwestycja wymagająca ingerencji w istniejący poziom gruntu na terenie przetrwałych w warstwie podziemnej śladów dawnego osadnictwa stanowi zagrożenie dla relikwów archeologicznych, których zadokumentowanie i zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną i naukową. W związku z powyższym w przedmiotowej sprawie dla robót ziemnych naruszających nawarstwienia kulturowe i stanowiących zagrożenie dla zachowanych zabytków wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję określającą zakres i rodzaj badań archeologicznych, których przeprowadzenie jest niezbędne ze wskazanych powodów. Obecnie stan rozpoznania terenu w granicach inwestycji jest niewystarczający, aby dokonać oceny wpływu realizacji inwestycji na archeologiczne dziedzictwo kulturowe. W związku z powyższym konieczne jest przeprowadzenie szczegółowego rozpoznania obszaru w granicach planowanej budowy. Przy czym na tym etapie już wstępna analiza przebiegu inwestycji wskazuje, że w obrębie budowy lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się zewidencjonowane stanowiska archeologiczne podlegające ochronie konserwatorskiej. Badania archeologiczne to działania polegające na odkryciu, rozpoznaniu i udokumentowaniu zabytków archeologicznych, które pozwolą w sposób rzetelny i naukowy realizować zasady ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 840) zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji. W związku z tym należało orzec jak w sentencji.

POUCZENIE

Od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego złożone w terminie 14 dni od daty jej otrzymania za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile.

W ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję (art. 127a §1-2 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021.735 ze zm.). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna co skutkuje brakiem możliwości wniesienia odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego skargi do sądu administracyjnego.

Decyzja niniejsza nie zwalnia z konieczności uzyskania od Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych (art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Z upoważnienia
Wielkopolskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

Zerebilo
mgr inż. Iwona Zerebilo
Kierownik Delegatury w Pile

Otrzymuje: - za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Poznaniu
Ul. Siemiradzkiego 5a, 60-763 Poznań

Do wiadomości:

1. a/a decyzje
2. a/a RB

Nie podlega opłacie skarbowej

Podstawa prawna:

art.⁷... ust.¹... pkt ...²...
ustawy z dnia 16 listopada 2006 r.

o opłacie skarbowej

Z. Bartkowiak - od ...

Sprawę prowadzi:

Romualda Bartkowiak, st. specjalista ochrony zabytków ds. ochrony zabytków archeologicznych

tel. 67 3520715/16, wew.13, e-mail: pila.archeologia@poznan.wuoz.gov.pl